

NEITILÄ 6

kaiv.kert. 1964

Anja Sarvas

Neitilä 6 kaivauskertomus 1964.

Kunta : Kemijärvi
 Kylä : Luusua
 Talo : Neitilä
 Omistaja : Viljo Alaluusua, os. Luusua, Itäranta

Kertomukseen liittyvät:

- karttaliitteet 1-9
- valokuvat ff 30057-59
- löydökset KM 16491:1-320

Neitilä 6:n kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Kemijoen itärannalla, joen ja Seitakorvan voimalaitokselle johtavan, ns. Itärannan tien välisellä alueella, n. 550-600 m:n päässä Neitilän talosta virran alajuoksun suuntaan. Paikan sijainti selviää tarkemmin yleiskartalta, 1:4000, joka on liitteenä Pekka Sarvaan kaivauskertomuksessa Neitilä 1:n kivikautisesta asuinpaikasta top. ark:ssa.

Kaivausalue on kuvattu pintakartassa (liite 1) ja neljässä tasokartassa (liitteet 4-7). Samalla kartalla on kuvattuna useampia tasoja, koska se kivien vähyyden vuoksi ei aiheuta epäselvyyksiä. Alueelle tehdyistä koeojista on piirretty profiilit (liitteet 2-3) ja kuudennessa kerroksessa esiin tullut liesi on kuvattu kahdella kartalla (liitteet 8-9).

Vaakitusluvut kartoilla osoittavat kivien yms. syvyyden. Kaivausruutujen nurkkiin merkityt luvut ovat maan pinnan ja eri kaivaustasojen vaakituslukuja. Kartoilla, joilla on useampia vaakituslukuja ruutujen nurkissa, tarkoittaa ylin numero ylimpänä olleen tason vaakituslukua ja alin numero vastaavasti kartalla olevan alimman tason vaakituslukua. Alin numero kartalla liite 7 on pohjan vaakitusluku (viimeinen kerros on kaivettu ruuduissa H:6-8, I:6-8 ja K:6-8 lapiolla, koska maa oli niin vetistä, että tasossa kaivaminen oli mahdotonta; tästä johtuu alimman vaakitusluvun ja viimeisen tason vaakitusluvun huomattava ero) .

Vaakitusten kiintopisteeksi valittiin kaivausalueen välittömässä läheisyydessä sijaitseva kiinteä maakivi, jonka lukema koneelta oli 219. Kiintopisteen korkeudeksi saatiin 146,59 m ymp. vaakittuna Neitilän pumppuaseman pielessä olevasta Kemijoki Oy:n tarkkavaakituspisteestä.

Kaivaus suoritettiin seuraavassa järjestyksessä:

Avattiin ensin 20 m:n pituinen koeoja I (ks. liite 1) alkaen rannasta käsin (ruudut A-K). Koeojassa osoit-tautuivat kuitenkin ruudut A-G täysin löydöttömiksi, ruuduista H-K sen sijaan tuli kvartsi-iskoksia ja sa-viastianpalasia. Viimeksi mainittujen ruutujen kohdal-le avattiin ensimmäinen kaivausalue, joka käsitti ruu-dut H:6-8, I:6-8 ja K:6-8. Ruuduista H:7-8, I:7-8 ja K:7-8 kaivettiin tasossa kymmenen kerrosta, ruuduista H:6, I:6 ja K:6 seitsemän kerrosta. Tämän jälkeen pois-tettiin vielä lapioin kaivamalla paksuhko kerros, joka oli niin vettynyttä, että sitä ei ollut mahdollista kai-

vaa tasossa. Tämän jälkeen avattiin 14 m:n pituinen koeoja II alkaen koeojasta I ruudun K:9 kohdalta (liite 1) Koeoja II käsitti ruudut K:9-15, joista ruuduista K:9-12 löytyi kvartsi-iskoksia ja saviastianpalasia ja ruudusta K:14 piikaavin. Toinen kaivausalue avattiin käsittämään ruudut H:9-10, I:9-10 ja K:9-10, joista kaikista kaivettiin kahdeksan kerrosta. Sen jälkeen jatkettiin vielä koeojaa I 6 m:n verran (ruudut L-N:8), ja koska näistä kahdesta (L-M:8) löytyi kvartsi-iskoksia ja saviastianpalasia, avattiin vielä kolmas kaivausalue. Tämä alue käsitti ruudut L:8-9 ja M:8-9 (liite 1), joista kaivettiin viisi kerrosta.

Yhteensä kaivettiin koeojat mukaan laskien 102 m².

Löydökset on varsinaisten kaivausalueiden kohdalta lueteloitu ruuduittain ja kerroksittain , koeojien kohdalta ruuduittain.

Turve- ja ruokamultakerroksen alta paljastui voimakkaan ruskeanpunainen maa koko kaivausalueella. Huomiota herättävä seikka oli kivien vähyys. Ainoastaan kuudennessa kerroksessa niitä esiintyi hieman runsaammin ruuduissa K:6-7. Samassa kerroksessa tuli ruudussa K:10 esiin pieni liesikiveys (ks. liitteet 8-9), jonka alimmat kivet ulottuivat kahdeksanteen kerrokseen asti. Kivien välissä oli nokimaata muutamana läiskänä (ks. liite 9). Muuten havaittiin kaivausalueella noki- ja punamaata pieninä, hajallisina läiskinä alkaen neljännestä kerroksesta ja jatkuen alimpiin kerrokseen asti (ks. liitteet 5-7). Huomattava on myös saven esiintyminen jo toisessa kerrok-

sessä pieninä, erillisinä läiskinä ensimmäisellä kaivausalueella (ks. liite 4).

Karttoihin on erikseen merkitty ruutuun H:6 paikka, josta eri kerroksissa löytyi keramiikkaa samalta kohdalta (liitteet 4-5), ruutujen I:7 ja K:7 rajalle paikka, josta löytyi polttamatonta keramiikkaa (liite 5), ruutuihin I:6-8 alueet, joilta löytyi erittäin runsaasti kvartssia (ks. liite 7) sekä ruutuihin H:10 ja K:10 löydöt 1-2 (piikaavin ja kiviesineen katkelma) (ks. liitteet 4,6). Löytöä n:o 3 ei ole kartalla, koska se löytyi ruudusta E:9, ensimmäisestä kerroksesta turpeesta, joten sen kartalle merkitseminen ei ollut mahdollista.

Löydöksiä, jotka pääasiallisesti käsittävät kvartsi-iskoksia, -esineistöä ja saviastianpaloja, tuli edellä mainittuja "kvartzialueita" lukuunottamatta melko tasanaisesti koko kaivausalueelta.

Löydöstilasto:

kvartsi-iskoksia	1224 kpl.
" esineitä	105 "
" säleitä	6 "
vuorikristalliesineitä	1 "
kvartsiitti-iskoksia	3 "
" esineitä	1 "
piiesineitä	3 "
maasälpäesineitä	2 "
liuskeiskoksia	15 "
liuske-esineen katkelmia ja palasia	7 "
kivilajiesineitä	2 "
iskukiviä	3 "
retuššialustoja	1 "
saviastianpaloja (asbestikeramiikkaa)	96 "
polttamatonta keramiikkaa	
palanen purupihkaa (löytö n:o 3)	

Neitilä 6:n kaivaus suoritettiin heinä- ja elokuussa
1964. Piirtäjäapulaisenani toimi fil.yo. Aimo Kehusmaa.

Helsingissä, 16.12. 1964

Anja Sarvas

Anja Sarvas, fil.yo.

KEMIJÄRVI LUUSUA NEITILÄ 6

Anja Sarvas 1964

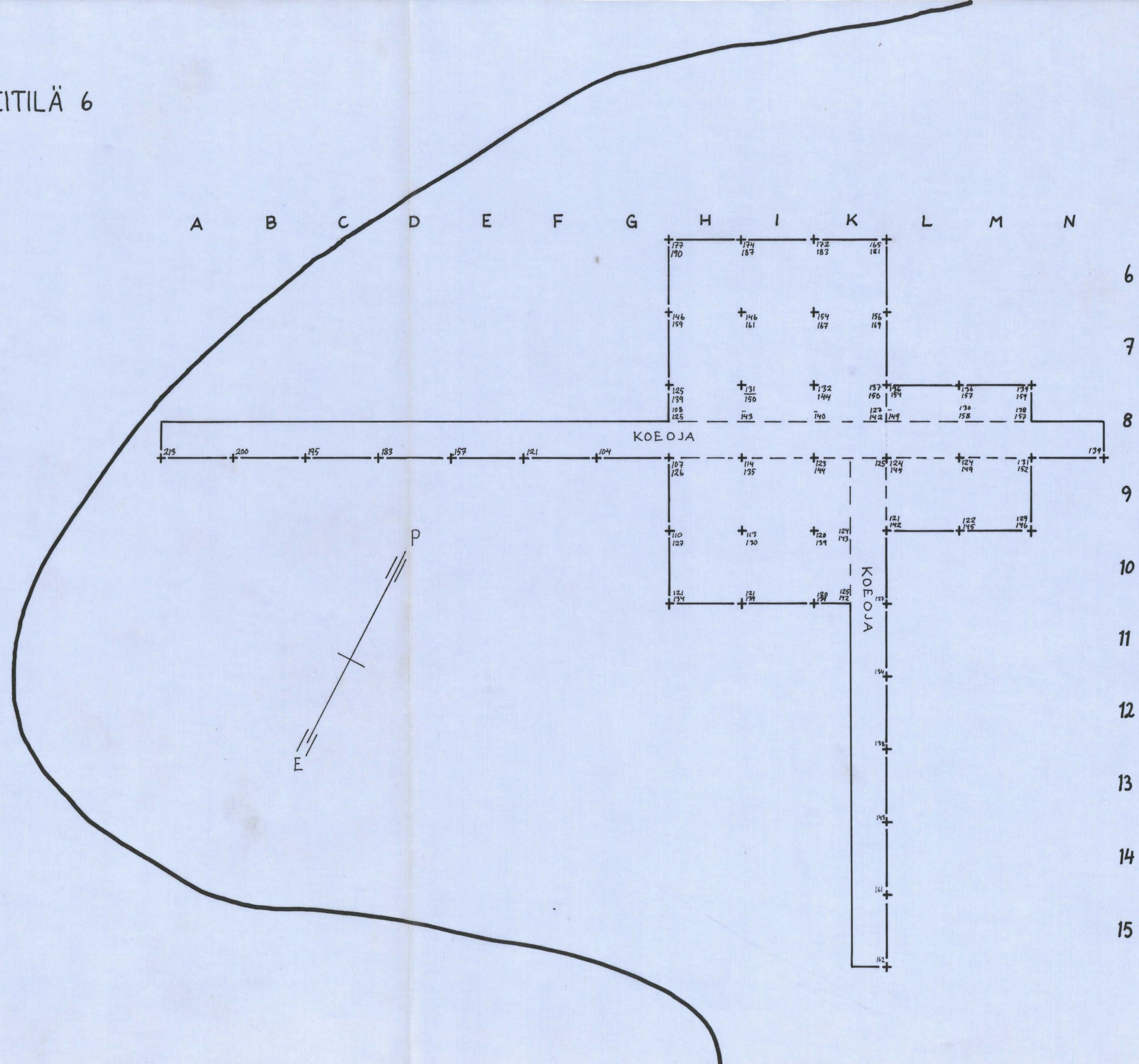
pintakartta ja taso 1

1:100

kp = 219 = 146,59 m ymp.

kaivauskertomuksen liite n:o 1

KEMIJOKI
↓

KEMIJÄRVI LUUSUA NEITILÄ 6

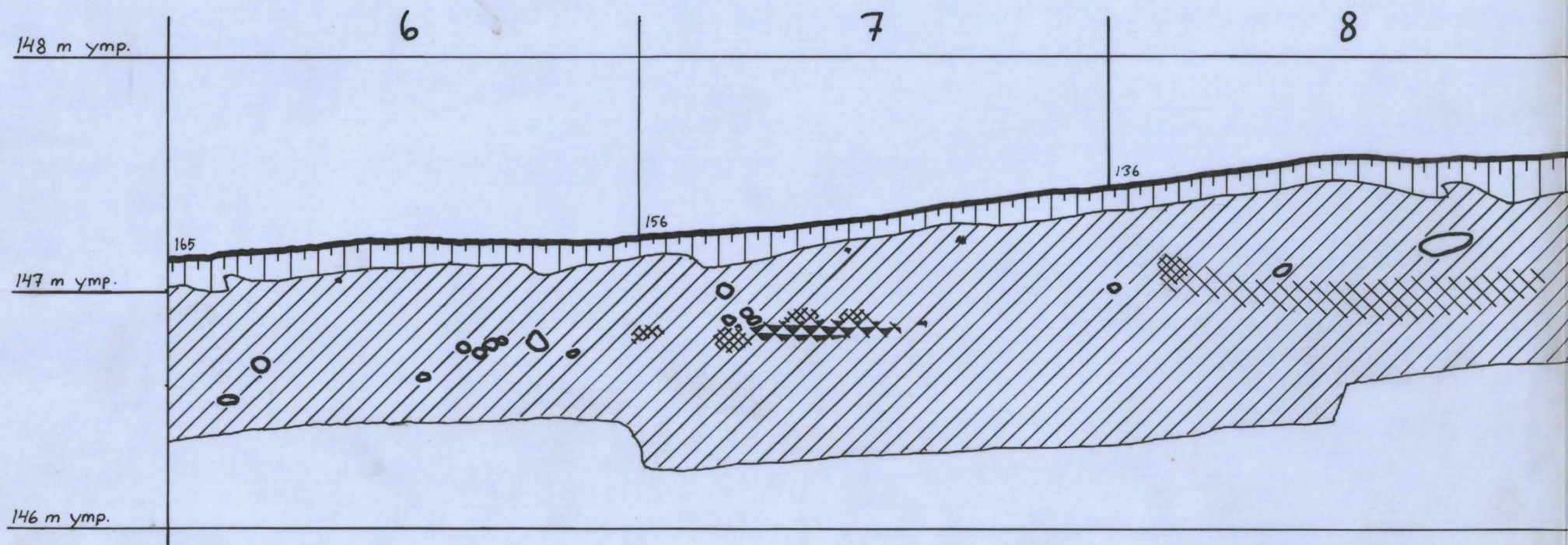
Anja Sarvas 1964

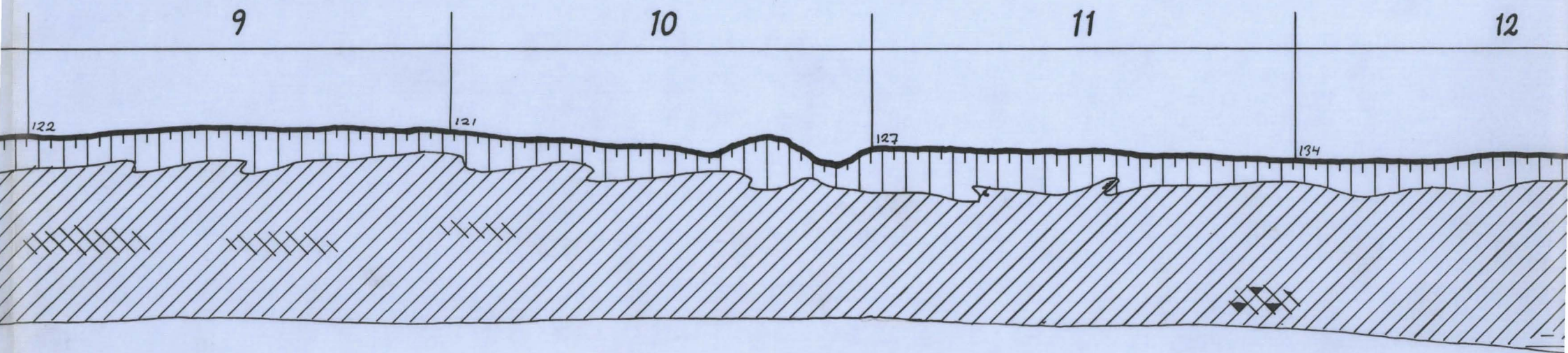
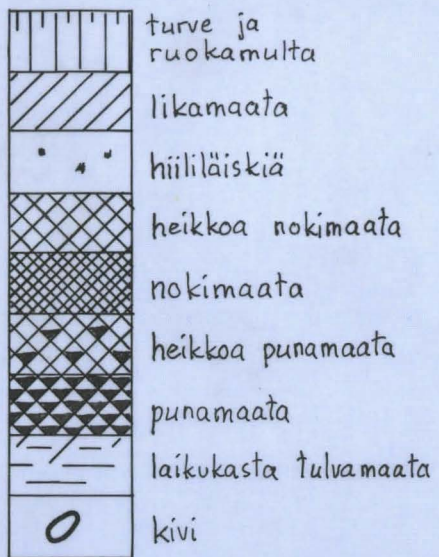
profiili ruuturivin K itäseinästä

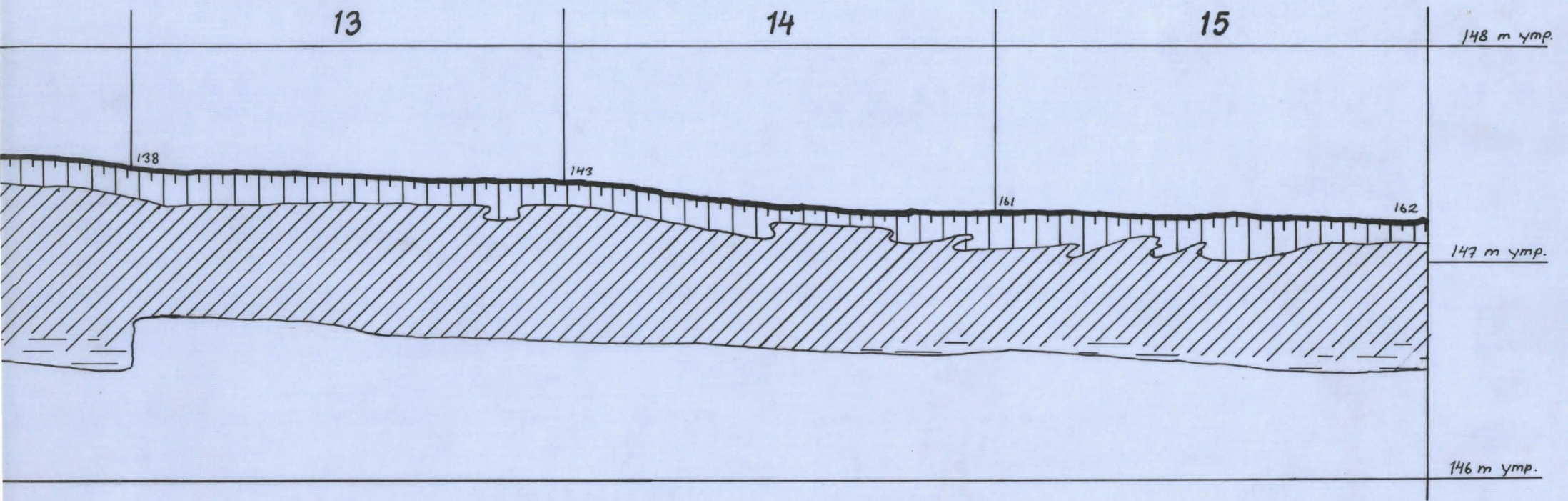
1:25

kp= 219= 146,59 m ymp.

kaivauskertomuksen liite n:o 2

KEMIJÄRVI LUUSUA NEITILÄ 6

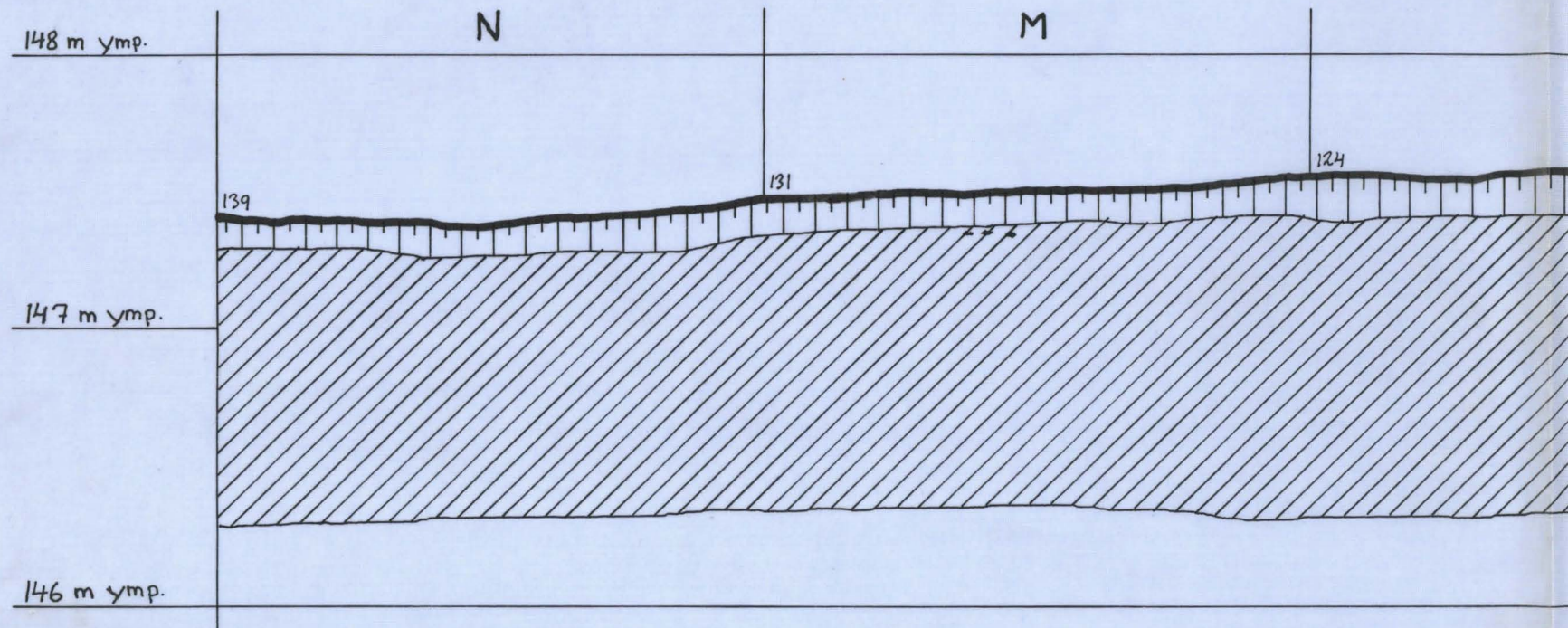
Anja Sarvas 1964

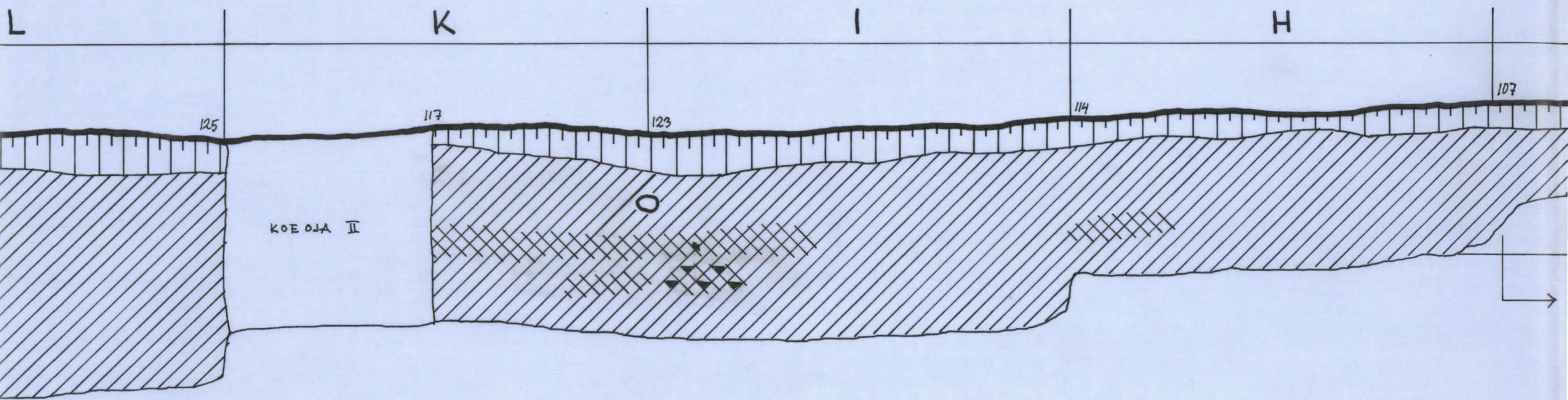
profiili ruuturivin 8 eteläseinästä

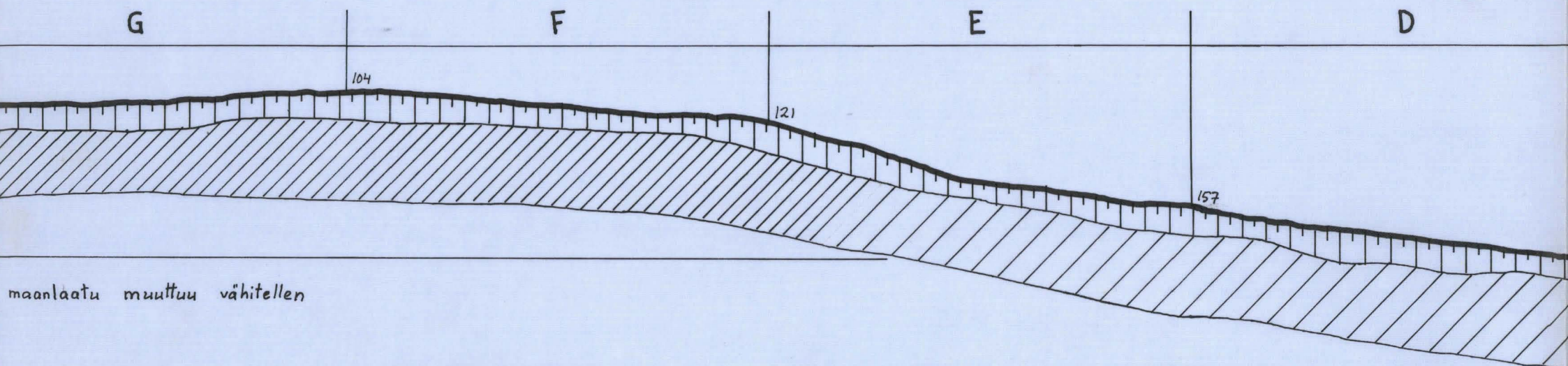
1:25

kp = 219 = 146,59 m ymp.

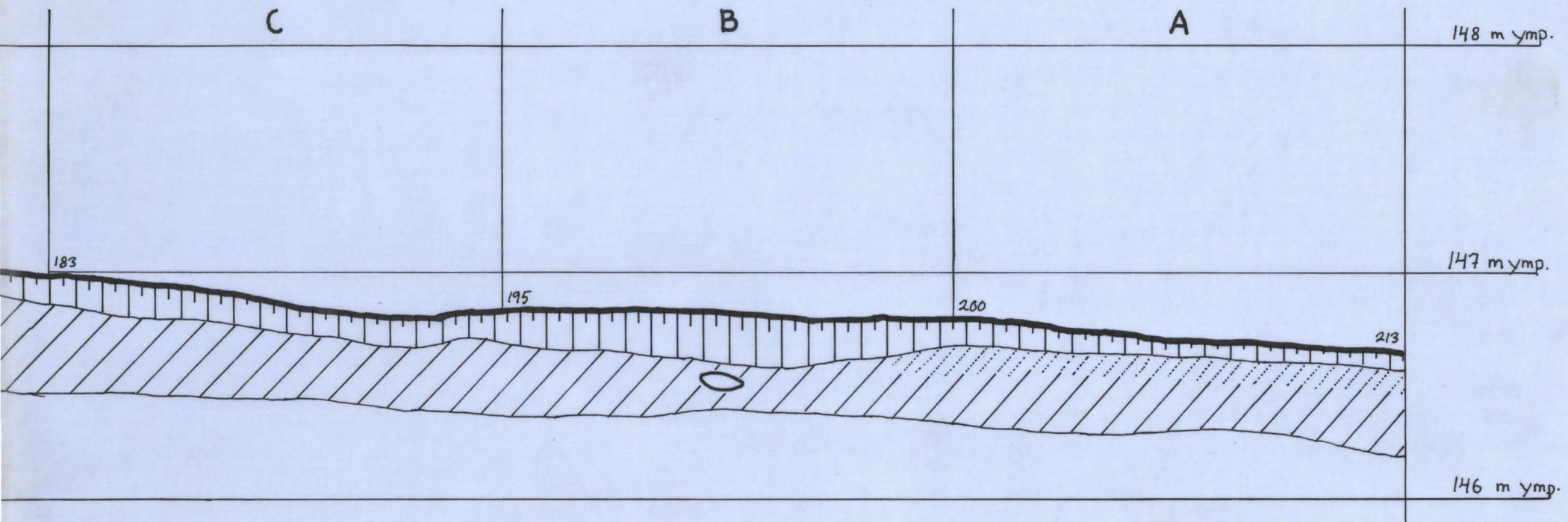
kaivauskertomuksen liite n:o 3

maanlaatu muuttuu vähitellen

KEMIJÄRVI LUUSUA NEITILÄ 6

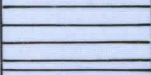
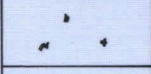
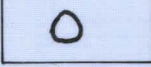
Anja Sarvas 1964

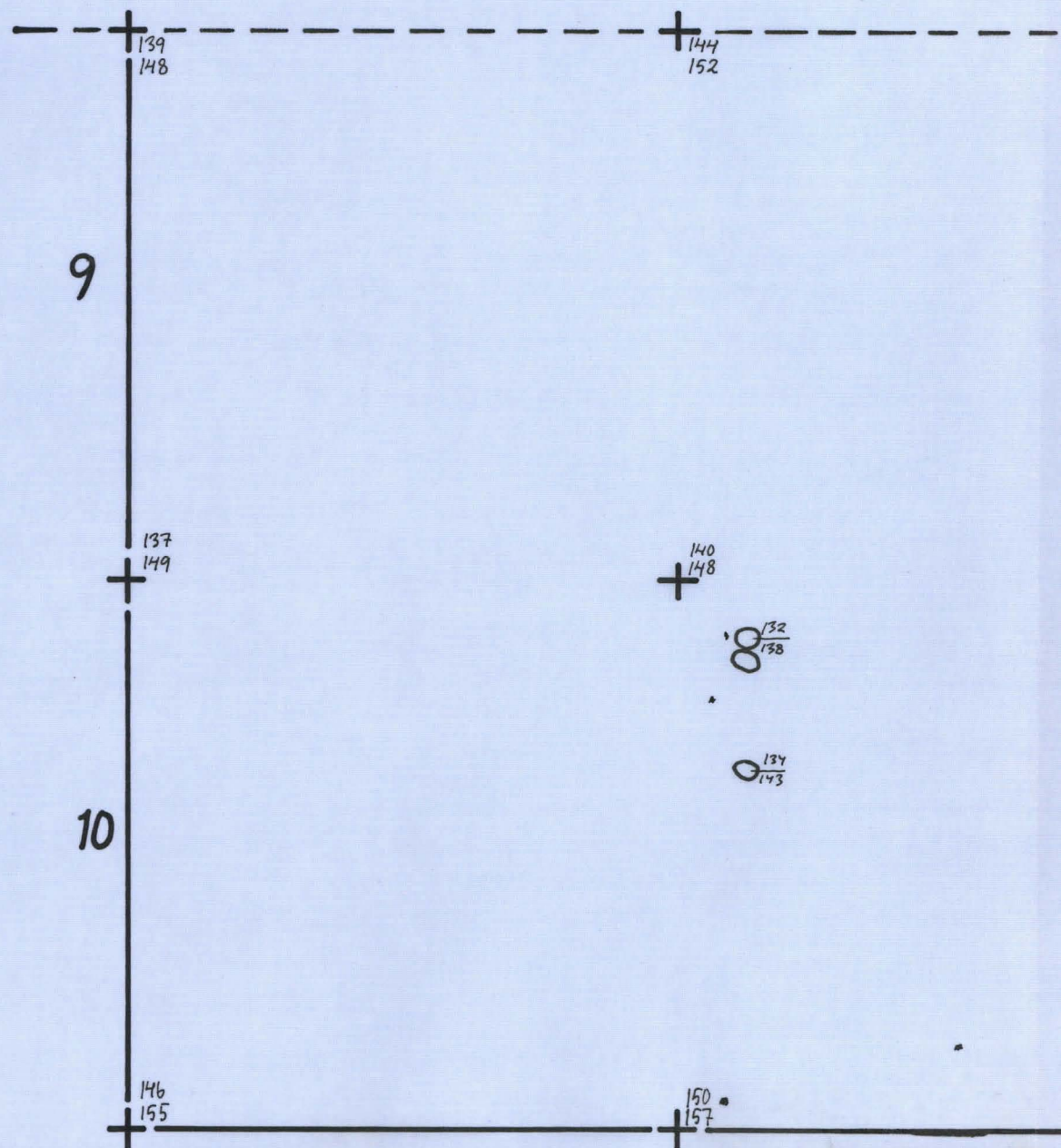
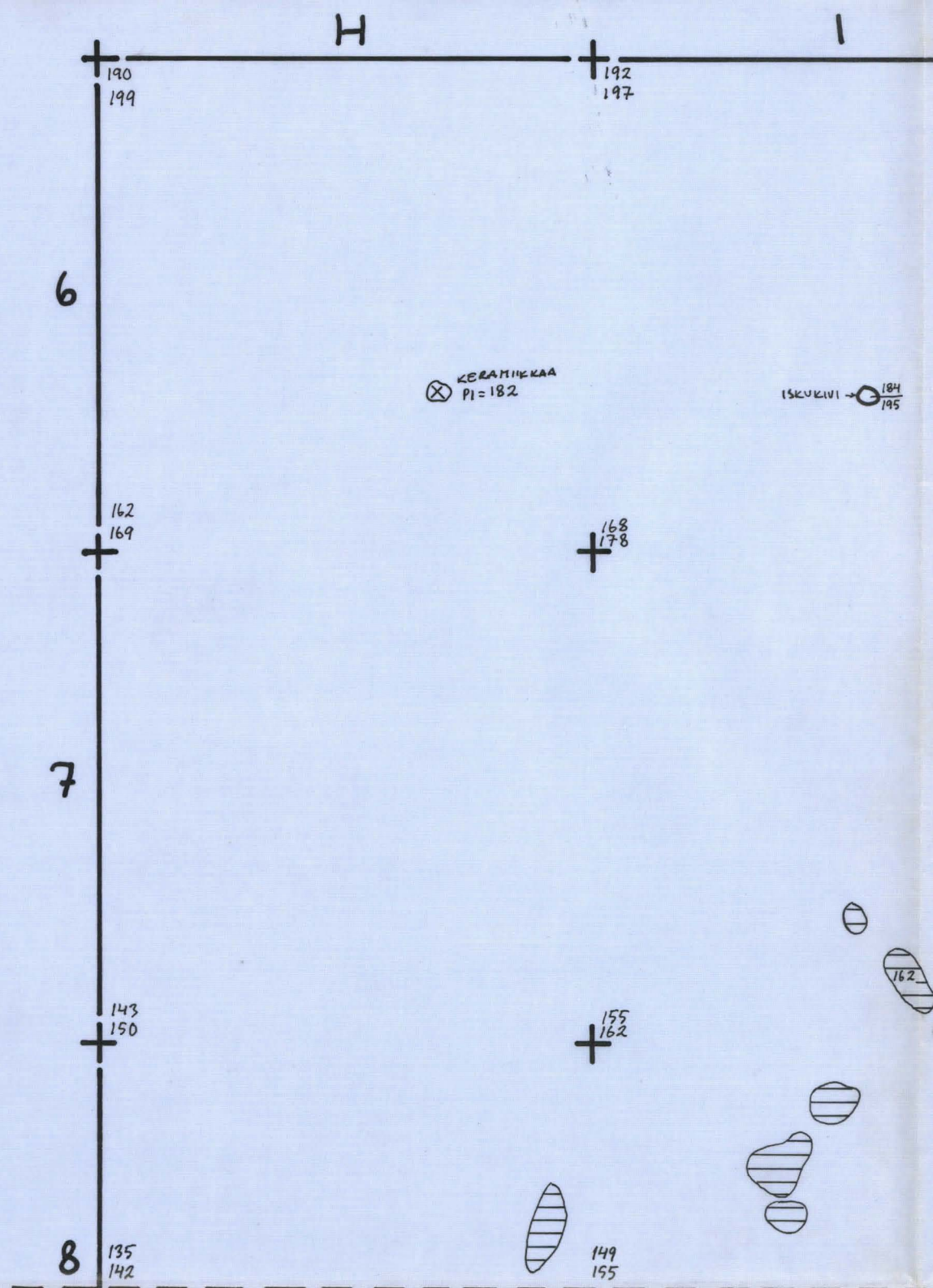
tasot 2 ja 3

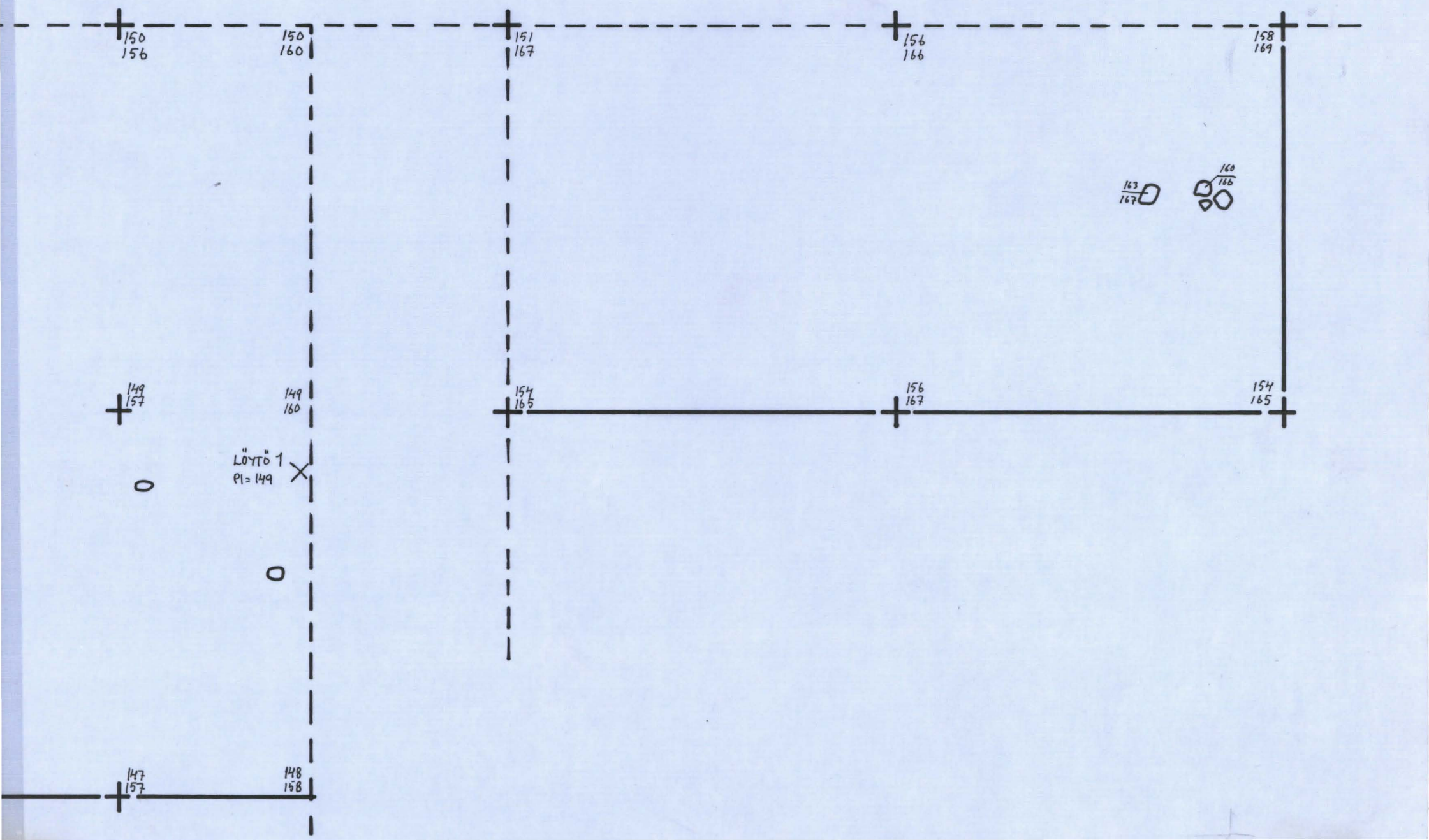
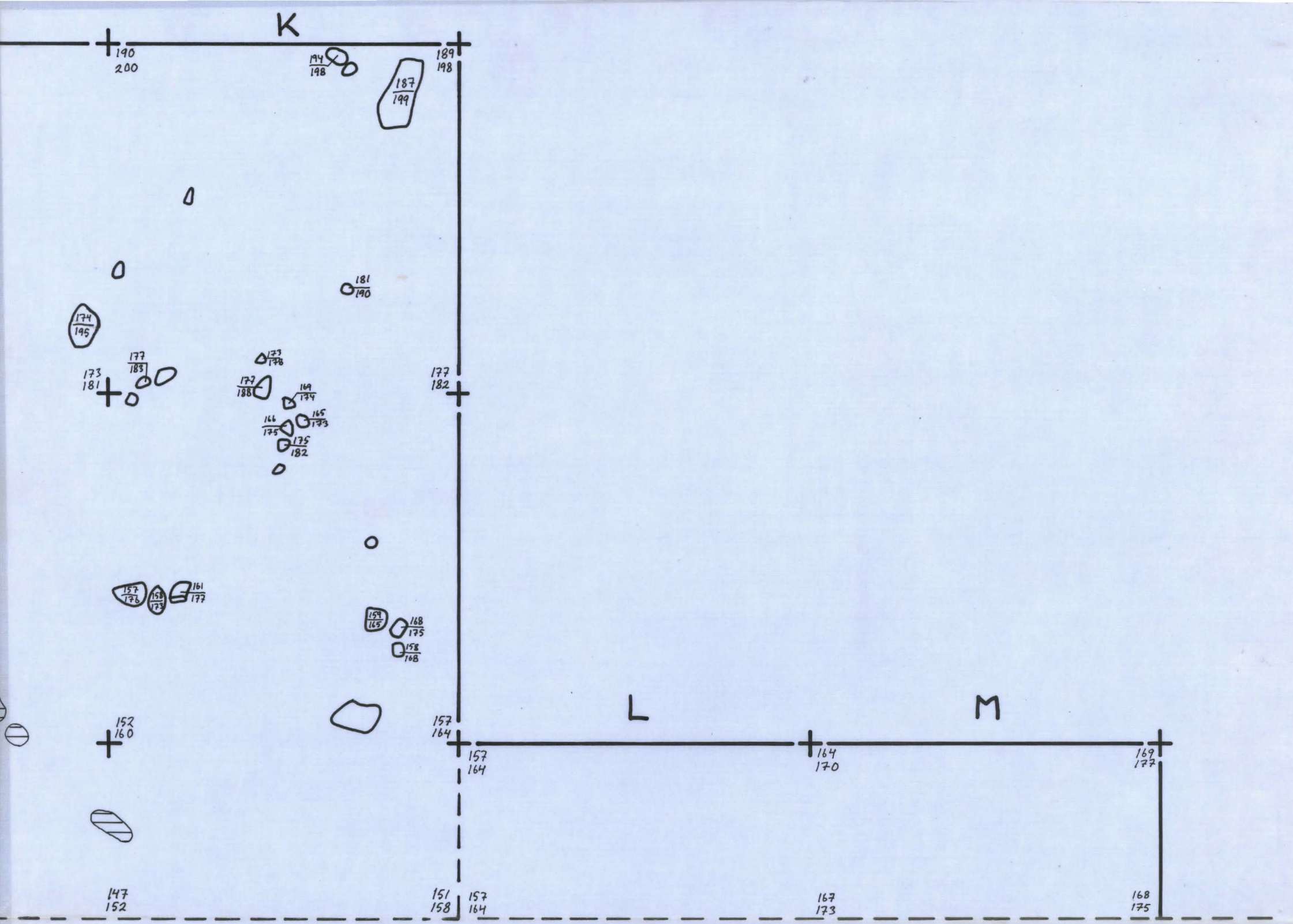
1:25

kp = 219 = 146,59 m ymp.

kaivauskertomuksen liite n:o 4

	likamaata
	savea
	hiililäiskä
	kivi

KEMIJÄRVI LUUSUA NEITILÄ 6

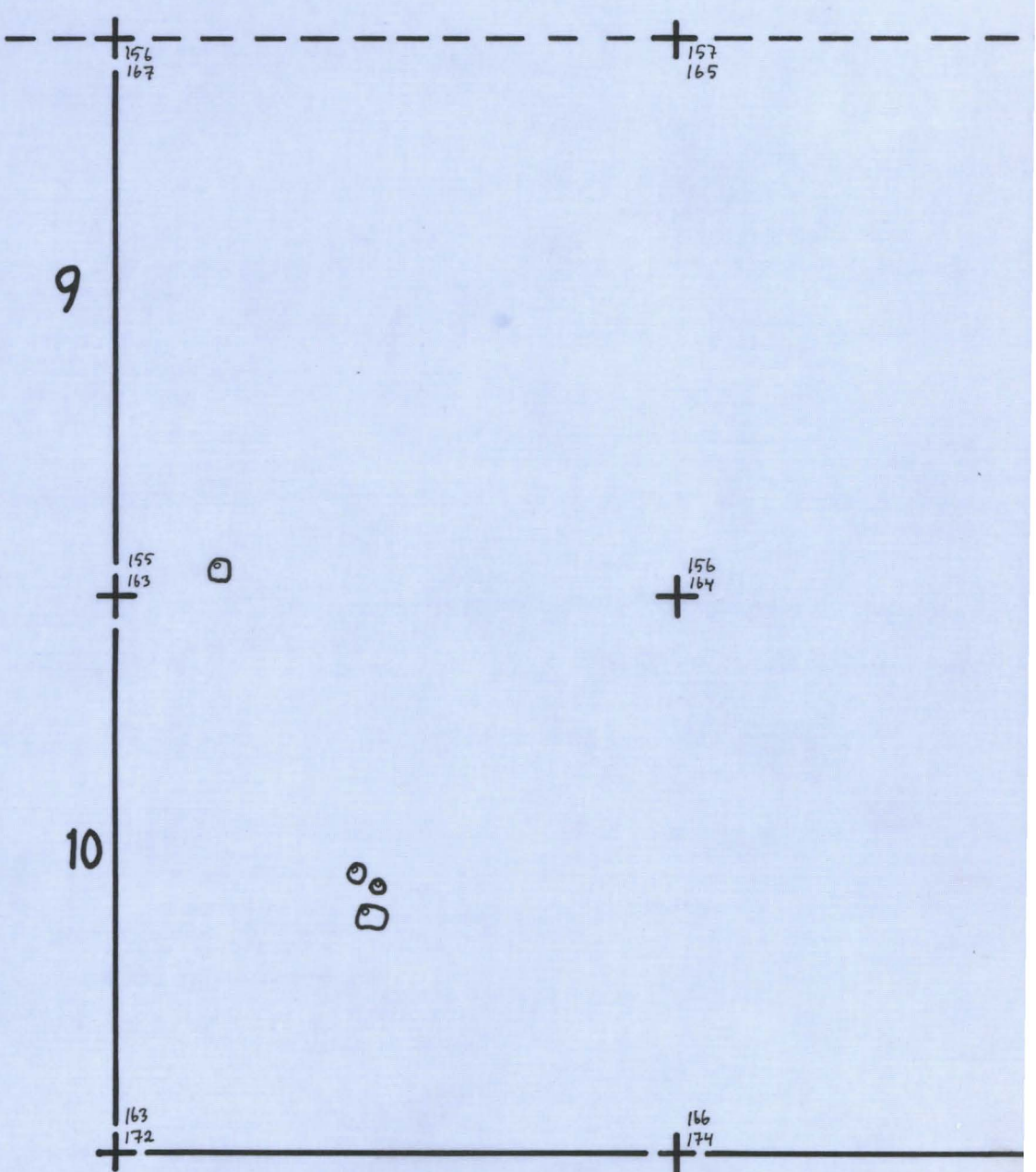
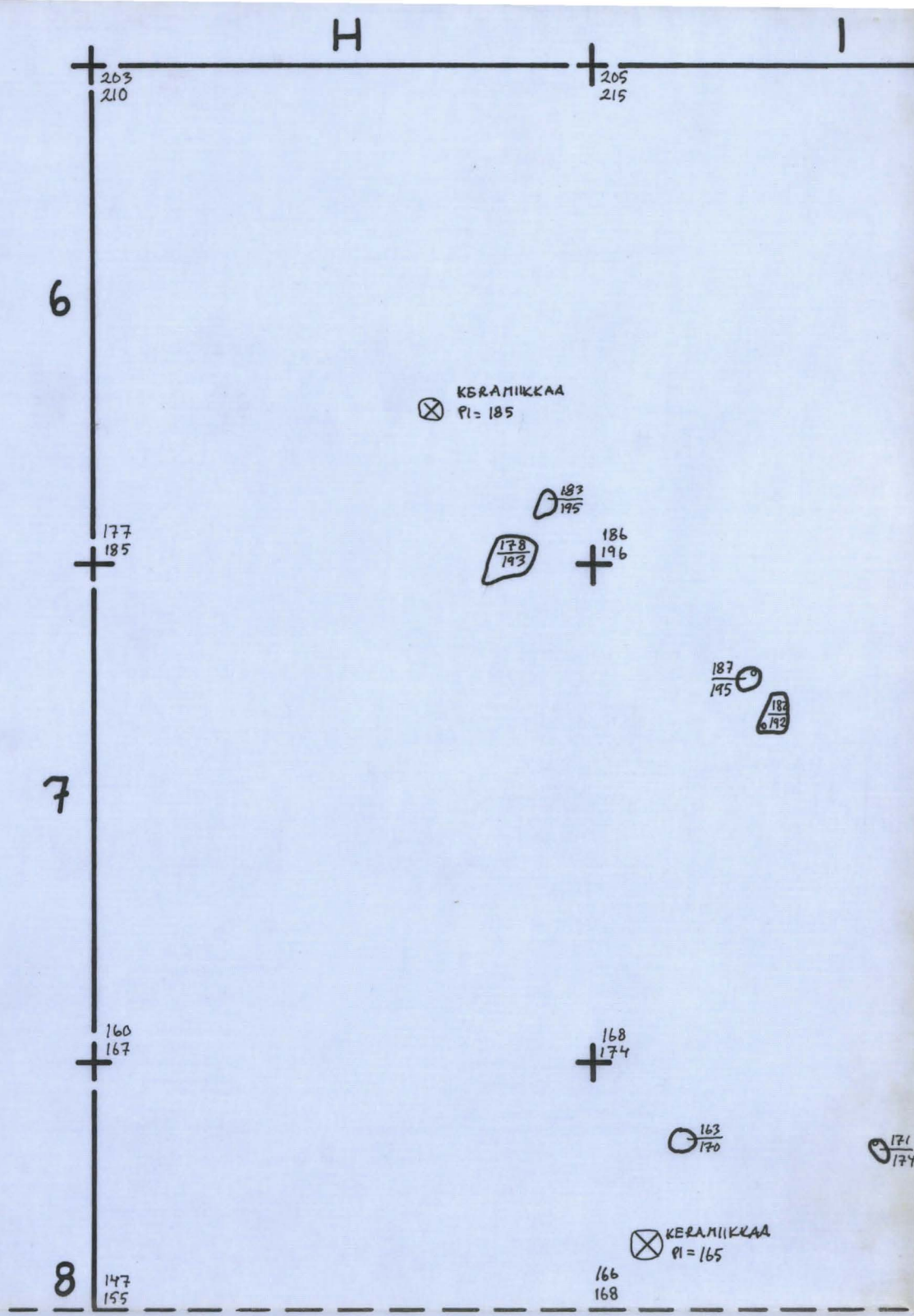
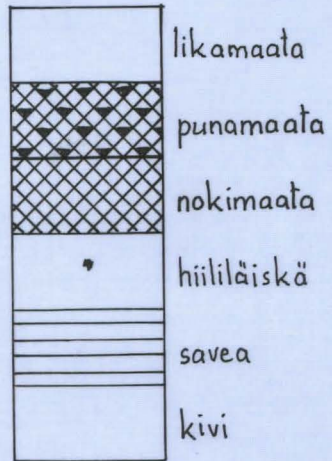
Anja Sarvas 1964

tasot 4 ja 5

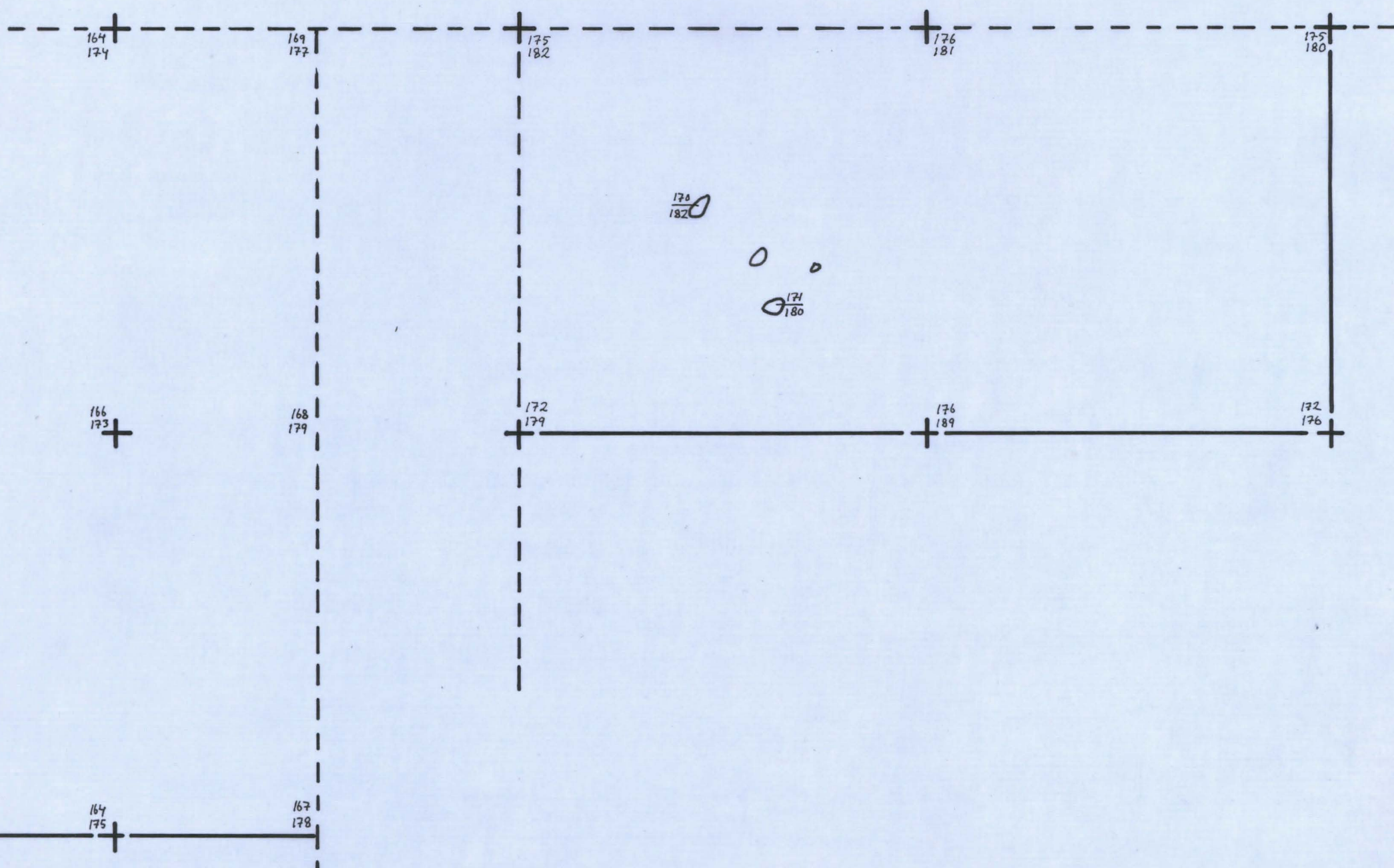
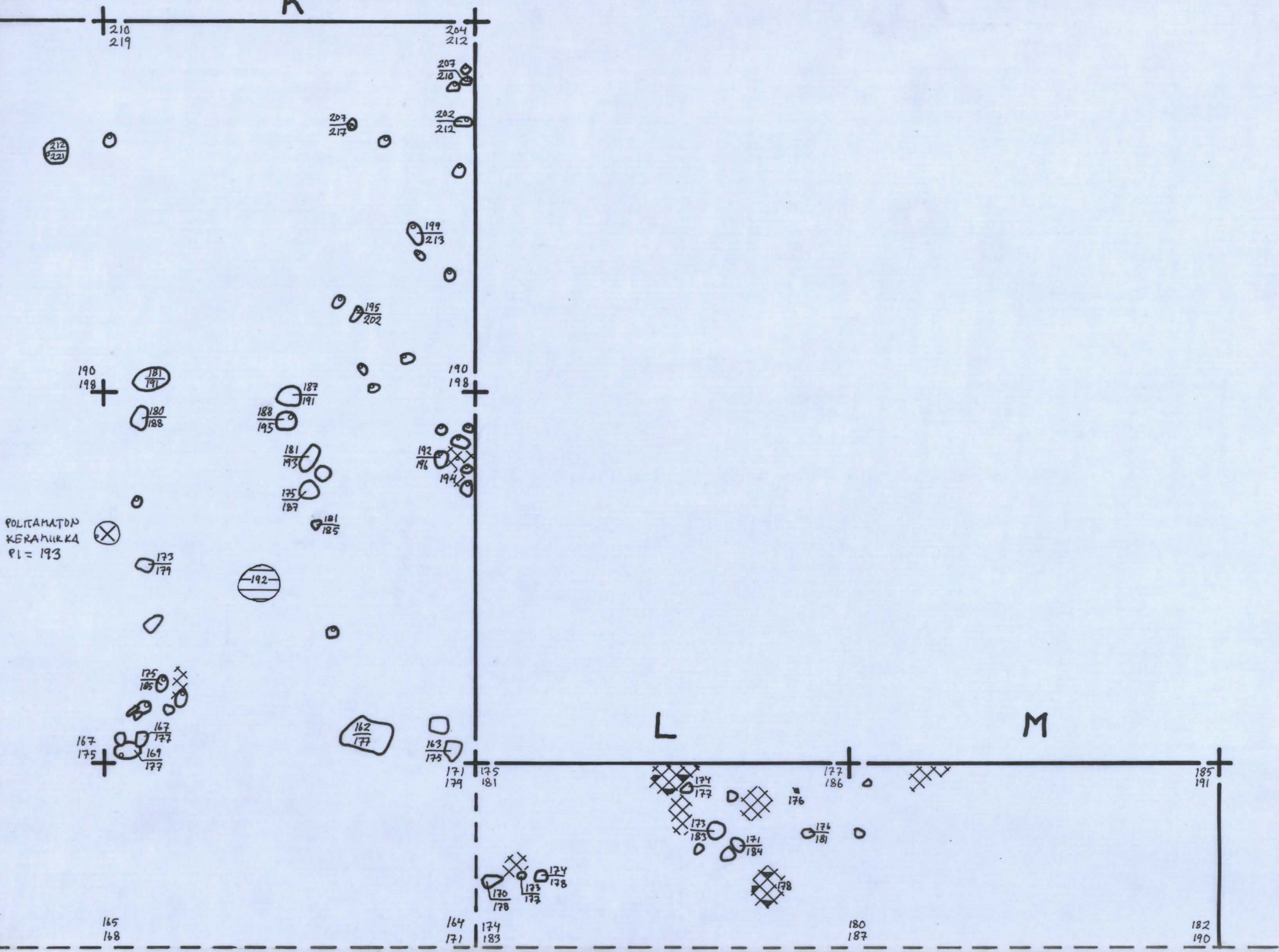
1:25

kp = 219 = 146,59 m ymp.

kaivauskertomuksen liite n:o 5

K

KEMIJÄRVI LUUSUA NEITILÄ 6

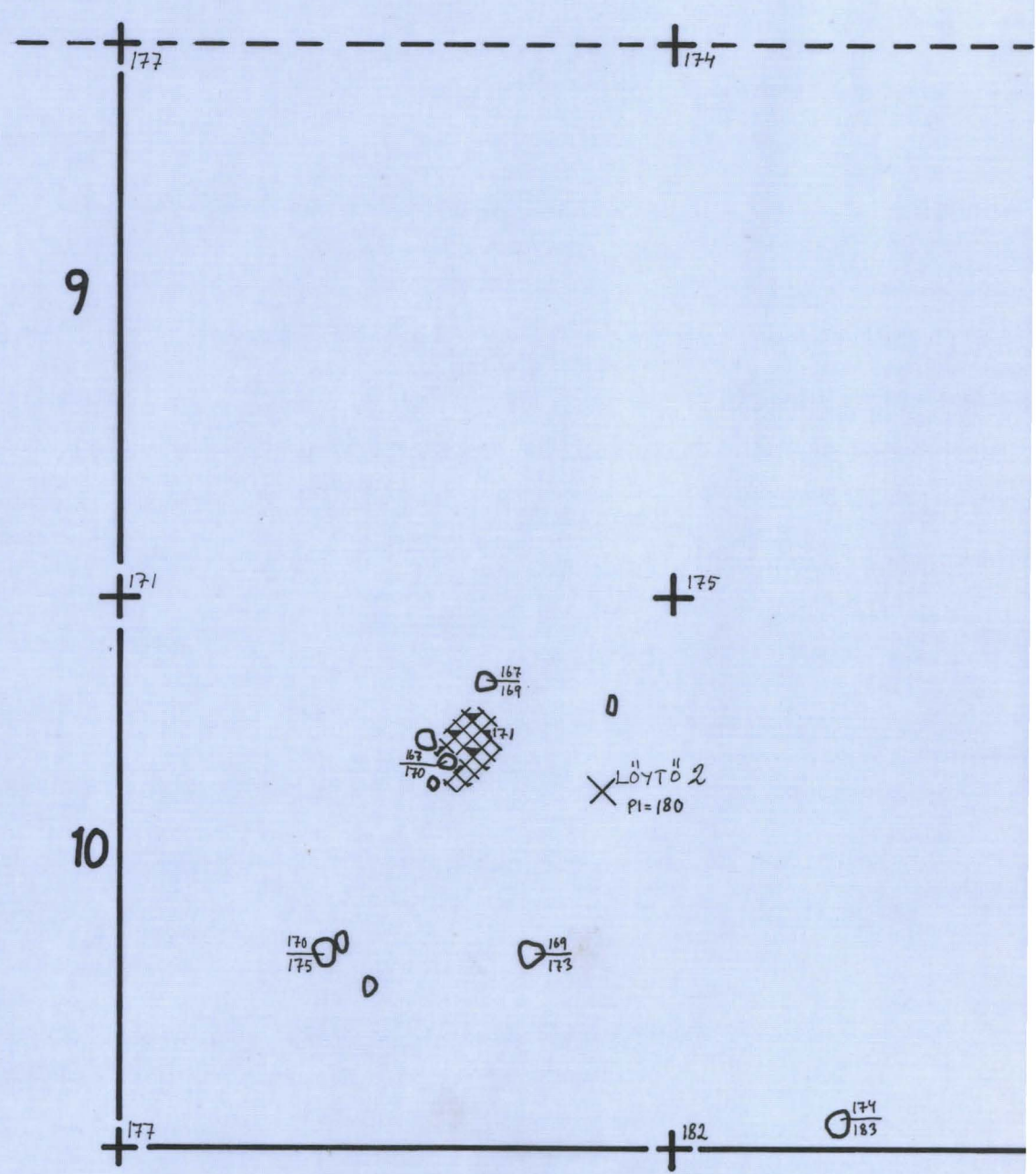
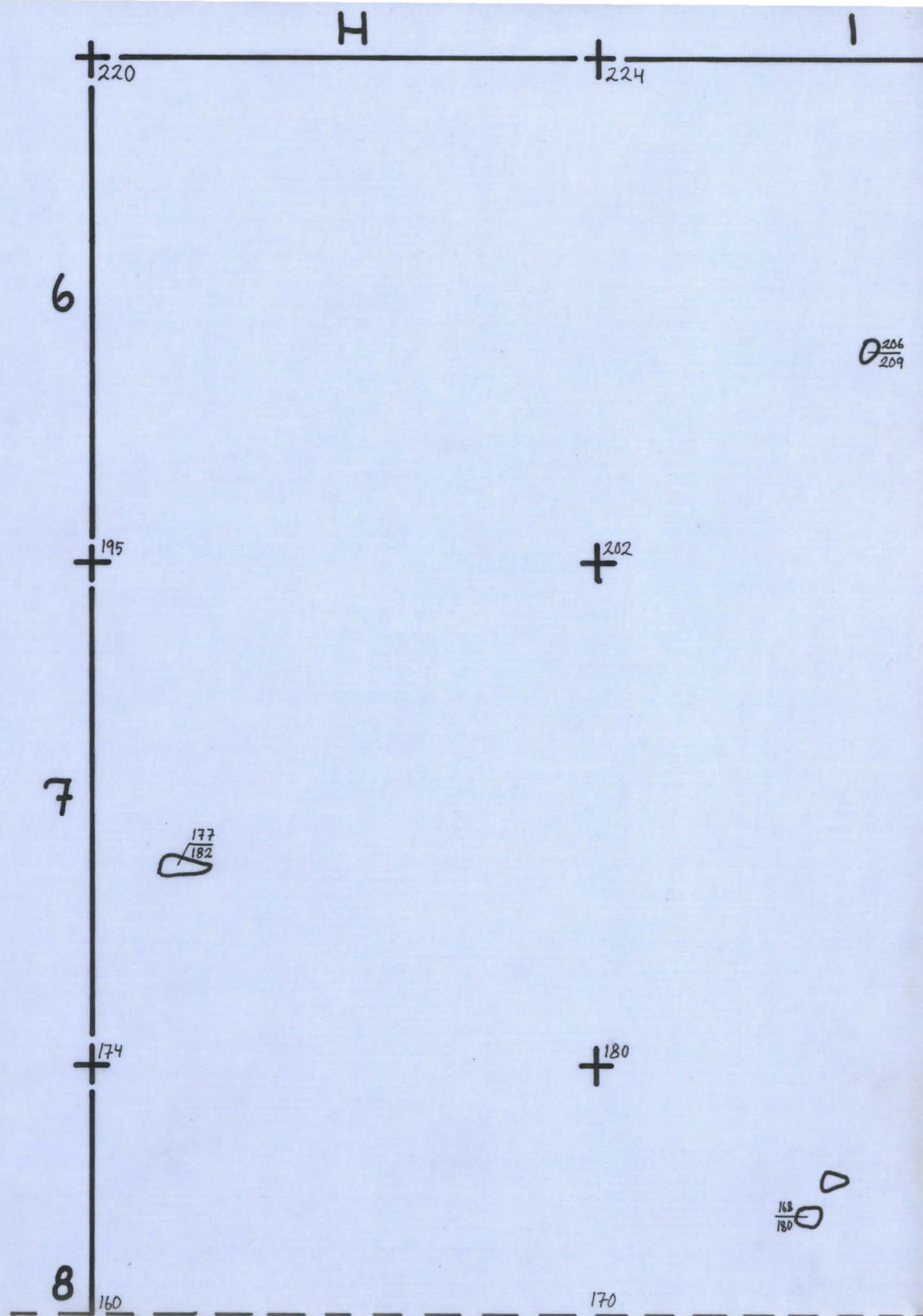
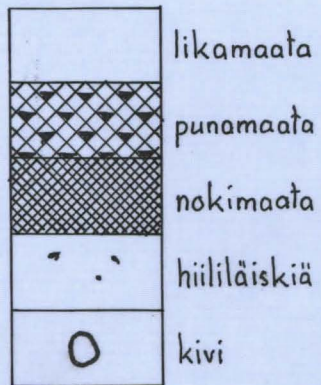
Anja Sarvas 1964

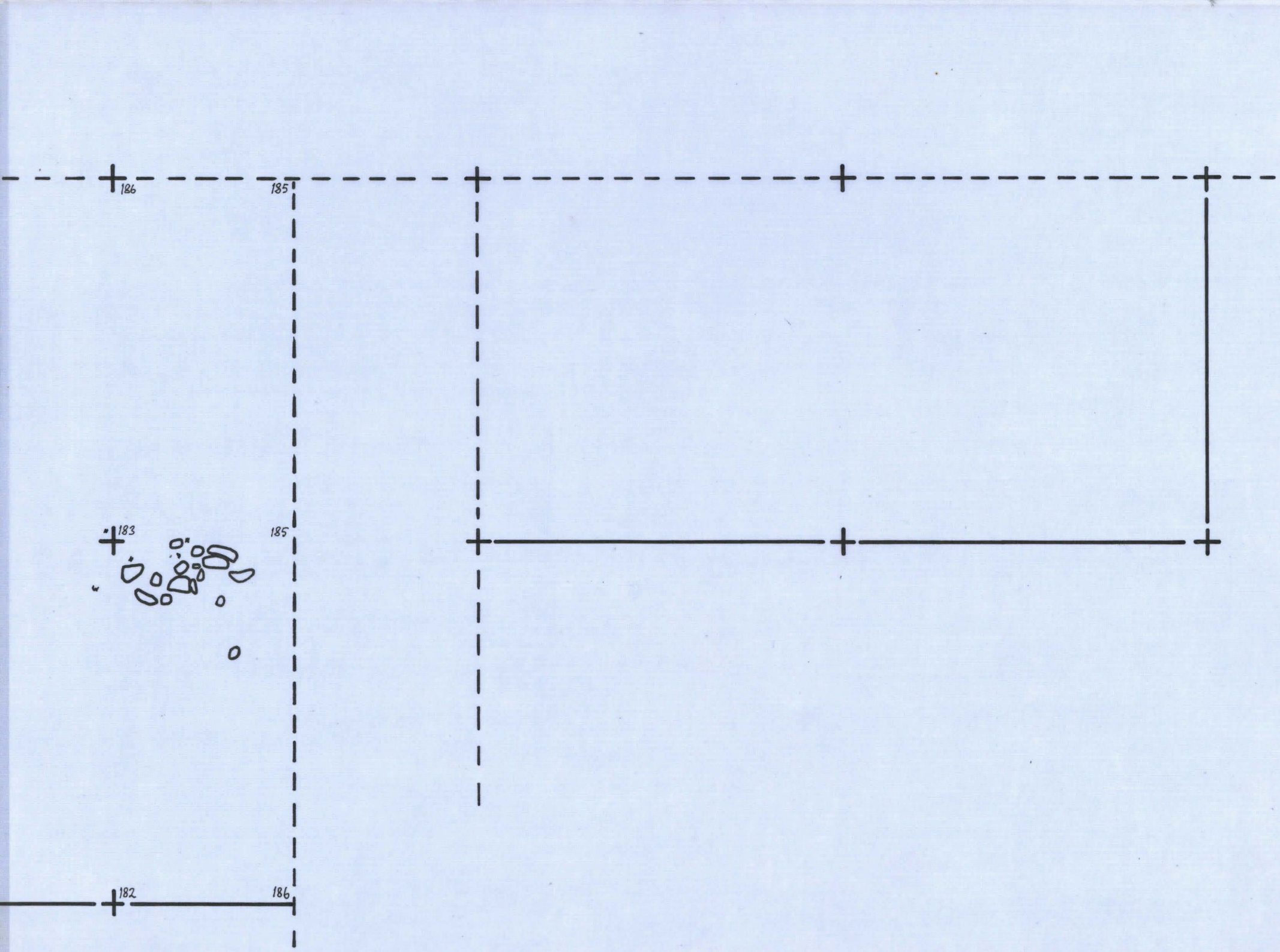
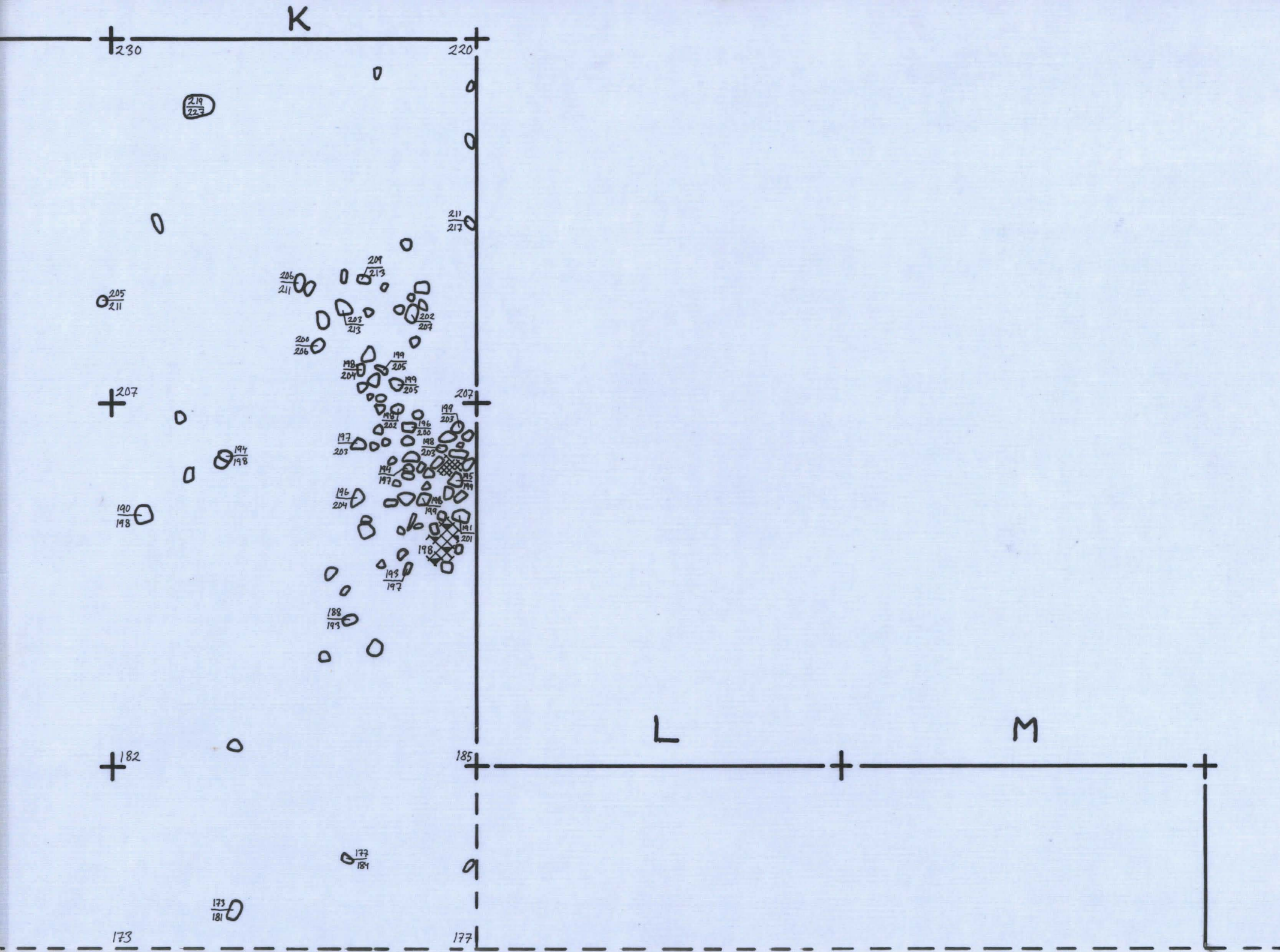
taso 6

1:25

kp = 219 = 146,59 m ymp.

kaivauskertomuksen liite n:o 6

KEMIJÄRVI LUUSUA NEITILÄ 6

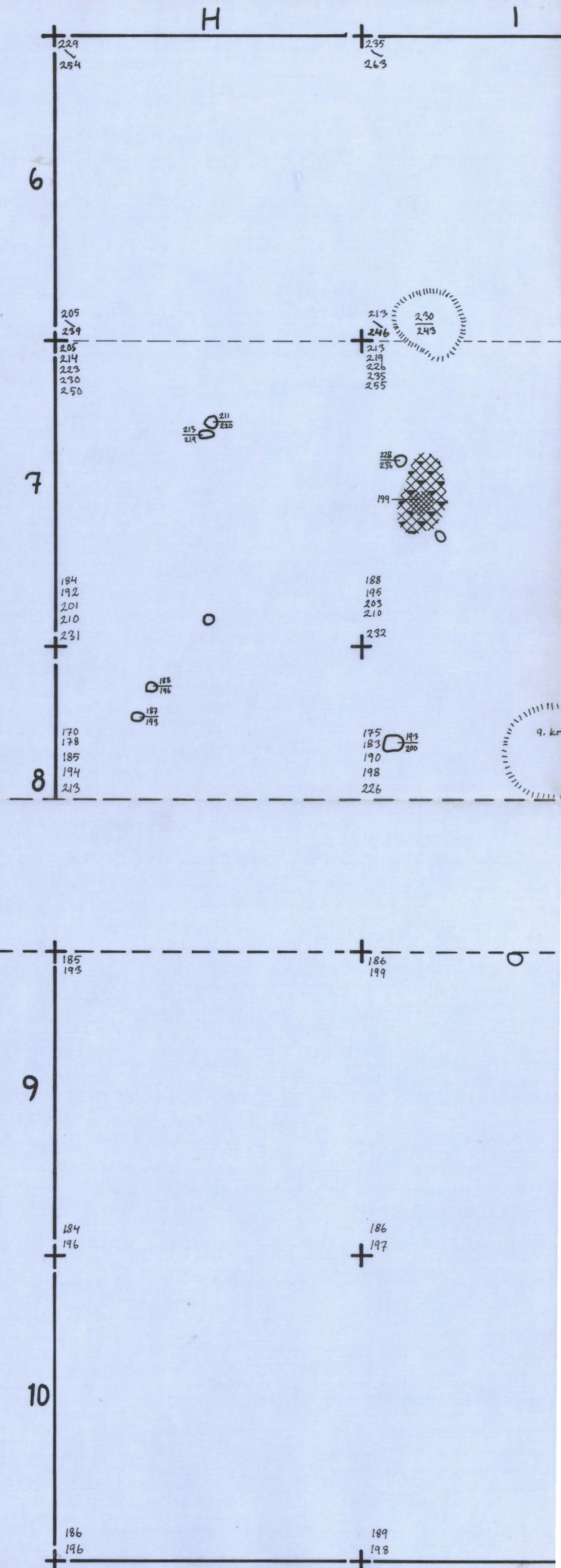
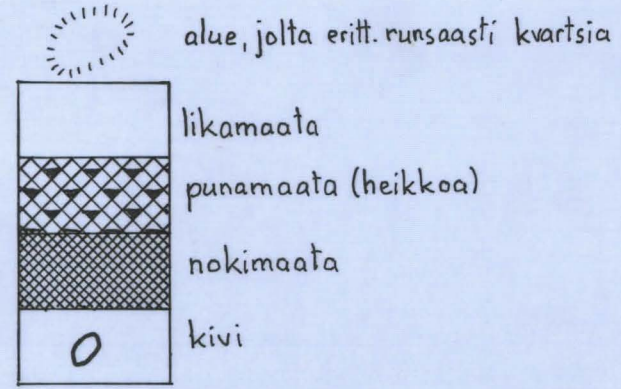
Anja Sarvas 1964

tasot 7 -

1:25

kp=219=146,59 m ymp.

kaivauskertomuksen liite n:o 7

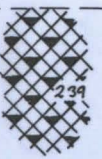

K

237
260

228
242

216
240
216
223
231
239
253

213
237
213
220
227
235
255
204
210

198
202

192
199
208
216
240

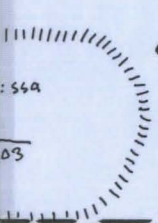
193
200
207
216
243

L

207
213

183
191
200
209
233

187
193
200
217
238

195
206

196
205

192
201

193
202

194
199
200
203
198
207
196
201
195
200

193
201

195
204

KEMIJÄRVI LUUSUA NEITILÄ 6

Anja Sarvas 1964

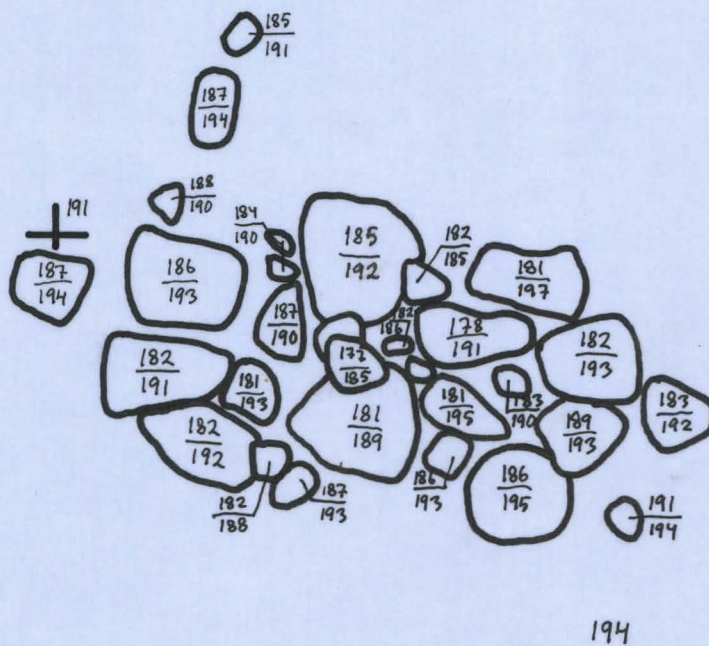
kiveys ruudussa K: 10 (vrt. tasoon 6, liite 6)

taso 6 a

1:10

kp = 219 = 146,59 m ymp.

kaivauskertomuksen liite n:o 8

9

KOEJOJA

10

I K

KEMIJÄRVI LUUSUA NEITILÄ 6

Anja Sarvas 1964

kiveys ruudussa K:10 (vrt.tasoon 7 ja 8, liite 7)

taso 7

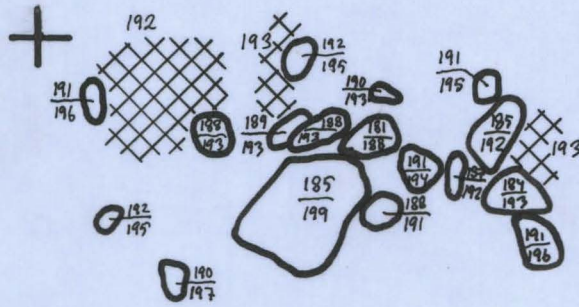
1:10

kp = 219 = 146,59 m ymp.

kaivauskertomuksen liite n:o 9

nokimaata

9

KOEJOJA

10

L

K

Neitilä 6

Kuva 1.

Neitilä 6:n kivikautinen
asuinpaikka kuvattuna
luoteesta.

f. 30057

Kuva 2.

Neitilä 6 kuvattuna
kirkkisen suunnalta.

f. 30058

Neitilä 6

Kuva 3.

Neitilä 6 kuvattuna
idästä päin.

f. 30059